

Юрій ЯМАШ

ЖАНРОВА ПАЛІТРА ІВАНА ТРУША

У статті автор визначає та конкретизує жанри, в яких працював художник Іван Труш, а також уточнює перелік тематичних циклів та серій у його творчості.

Ключові слова: живопис І. Труша, жанри, цикли, серії.

© Ю. ЯМАШ, 2011

Як живописець, Іван Труш працював у декількох жанрах, хоча сам не погоджувався з аналогічним поділом, вважаючи його умовним: «Я передовсім не годжу на поділ малярства на історичне, релігійне, побутове і т. і., бо є образи, їх не можна зачислити до жадного з тих відділів. По-друге, той поділ є в самій основі фальшивий, бо класифікацію предметів переволюють після прикмет одного рода, чого я в тім случаю не бачу» [7]. Митець пояснює, яким чином здійснено такий поділ: «За підставу до поділу діл штуки на історичні, побутові, малярство краєвидів і так названої мертвої штуки овочі. Драперія, біжутерія і інші тим подібні предмети, прийнято предмет артистичної обробки, а в дечім і час, з котрого берет ся предмет штуки через свою обробку, викликає у его обсерватора» [7]. Як приклад, художник розглядає картину відомого російського художника Василя Верецагіна «Свята родина», в якій, на його думку, відсутній релігійний настрій і яку ніхто не визнає сакральним образом. Труш знаходить різницю між символом образу й настроєм картини, що в сакральному жанрі досягається за допомогою відповідних рис: «Постать Христа може означати символ доброти, оптимізму, пожертвования, і є малярі, котрі его лиш так розуміють; а щоби він став ся основою релігійної адорації, богом, на те треба его і в відповіднім настрою намалювати. Слово релігійний можна прикласти до образа так, як і інші прикмети: меланхолійний, декадентичний, символічний, гумористичний, бо різні сюжети можна на способи тих прикмет зображувати» [7]. Щодо жанрового поділу, художник у своїй критиці торкається лише релігійного мистецтва.

В історію українського та європейського образотворчого мистецтва ім'я Івана Труша увійшло передусім як неперевершеного пейзажиста. Царина пленерного живопису, жанр пейзажу для художника завжди був основним. Він також залишив у спадок велику кількість портретів, серед яких — імена видатних діячів української науки і культури: І. Франка, Лесі Українки, М. Лисенка, В. Стефаніка, М. Грушевського, М. Драгоманова, чудові портрети своєї родини і, в першу чергу, портрети своєї дружини Аріадни Драгоманової та багатьох інших. На думку дослідників, серед яких — Ю. Нельговський, Д. Степовик, Л. Членова, у творчості І. Труша домінує портретний жанр: «У великій мистецькій спадщині Труша є краєвиди, побутові картини, але

свій дар митця він виявив з найбільшою силою в портретах» [2, с. 121].

Незважаючи на значний доробок у портретному жанрі, художник завжди віддавав перевагу пейзажу: «Етюди з природи були для мене відпочинком після гнітної праці над портретами...» [8]. Ще на початку минулого сторіччя Труш намагається відмовитися від цього жанру. Передусім, мова йшла про замовні портрети. У листі до Лідії Шишманової від 14 березня 1901 р. художник стверджує, що вирішив раз і назавжди залишити практику малювання портретів на замовлення, бо це його страшенно «знищило» [5, с. 102]. Художник вкрай негативно ставився до замовних робіт, бо митець, виконуючи вказівки замовника, підлаштовується під його смаки, зраджує собі, здійснює насилля над своїм власним баченням. Усе ж життя змушує його повертатись до портретного жанру, що нерідко дає змогу вирішити фінансові проблеми.

Парадоксально, але автор живописного циклу «Квіти», який за чисельністю може позмагатися з краєвидами Труша, практично не звертається до жанру натюрморту. Це підтверджує Я. Нановський: «Художник не любив малювати зрізаних квітів — він намалював лише дві-три картини-натюрморти» [1]. Дійсно, Труш пише живі квіти, не визнаючи мертвої натури, і лише окремі випадки в його житті змушують звернутися до натюрморту. Під час бомбардування Львова 1939 р. на подвір'ї знаходиться було небезпечно, і Труш малює в майстерні зірвані квіти. Аріадна Труш про цю особливість творчості батька пише: «Коли у вересні 1939 р. почалася війна і німецькі літаки кожного дня бомбардували Львів, ми не дозволяли йому виходити на етюди, а також працювати у робітні, яка знаходилась на другому поверсі. Тоді батько приніс мольберт до спальні. Зривав квіти у саду і малював їх на маленьких картонах. По дві-три квітки на абстрактному фоні. Коли вони пов'яли, приносив свіжі, а бувало, що малював навіть зів'ялі» [6]. Звернення великого майстра до жанру натюрморту було нетривалим, хоча не можемо погодитись із твердженням Я. Нановського щодо кількості сюжетів із мертвою природою: натюрмортів у Труша значно більше. Якщо проаналізувати ці невеликі живописні студії з квітами, то вони своєю майстерно переданою життєвістю певною мірою наближаються до категорії натюрмортів.

Один-єдиний Трушевий цикл «Наше життя», в основі якого — селянські мотиви, належить до побутового жанру. Художник, на відміну від більшості своїх галицьких колег, уникає сакрального жанру. У с. Довгополе, в якому Труш малював Івана Франка і зупинявся в отця І. Попеля, серед мешканців поширений переказ, що художник на замовлення священника виконав образ для сільської церкви. Підтвердити або заперечити цей факт сьогодні неможливо, оскільки після Другої світової війни церква була знищена. Усе ж це не суттєво, бо цей випадок був би поодиноким, що не порушило б Трушевих норм.

Як замовний, Труш відхиляє також історичний жанр. Він не вбачає різниці між замовленням соціальним чи окремої персоні. Для нього замовлення передусім пригнічення його творчої особистості. Відомості про написання картини «Самсон і Даїла» записав М. Рудницький зі слів Труша [3]. Це була єдина спроба звернення до міфологічного жанру, про яку художник шкодував.

Майже немає у творчості митця й чітко окресленого анімалістичного жанру, хоча тварини, в основному свійські, такі, як: кози, корови, собаки, з'являються в його краєвидах, як стафаж. Перебуваючи у Бережанах наприкінці 20-х рр. Труш звертається до знайомих із незвичним проханням, яке підтверджує наявність у його творчості анімалістичного жанру. Про це згадувала Іванна Ваврик: «І. Труш запитав, чи не можна було б зловити живого пугача, який потрібний йому до задуманої картини. Йому пообіцяли. Як я пізніше довідалась, обіцянки додержали» [6, с. 128].

У кримській і, можливо, італійській серіях митця з'являються поодинокі, але вдалі твори, написані в жанрі марини. Короткий час перебування на морі не дає змоги художникові повною мірою проявити себе як мариніст. Попри це усе ж цей жанр присутній у його творчості. На прижиттєвих виставках художника Юлій Масловський звертає увагу на полотна з видом моря: «...Не раз бував я на виставках і захоплювався пейзажами, ескізами квітів, мариністичними картинами Івана Труша» [6, с. 134].

Аналіз творів із музейних колекцій, твори Труша з приватних колекцій, доступних для наукового дослідження, архівні та інші джерела дають змогу визначити жанри, в яких активно, час від часу або випадково працює художник.

Табл. 1

№ п/п	Жанри	Робота в жанрах
1.	історичний	—
2.	побутовий	***
3.	батальний	—
4.	пейзажний	***
5.	аніمالістичний	**
6.	портретний	***
7.	сакральний	—
8.	міфологічний	*
9.	мариністичний	**
10.	натюрморт	**

*** активно

** рідко

* випадково

— не працює

За результатами проведеного дослідження можемо стверджувати, що художник Іван Труш активно працює в пейзажному, портретному та побутовому жанрах, рідше — мариністичному, аніمالістичному та натюрморту, окрім того, зафіксований один випадок створення картини на міфологічну тему.

Тематична спрямованість, циклічність та серійність

Після смерті Івана Труша його дочка Аріадна намагається упорядкувати творчий спадок, який залишився у родині (близько півтисячі творів). 1958 р. Аріадна Іванівна складає список картин митця, у якому вбачаємо практично перше намагання тематичної класифікації творів. Тематичні розділи позначені римською нумерацією, із заголовками. Формується 12 розділів, кожний із яких упорядник визначає як серію (табл. 2) [4].

Аріадна Іванівна при укладанні цього списку додержується відповідної власної логічної схеми та певних критеріїв, але кваліфіковано визначити серії їй не вдається. У розділі С. XII «Різні» нотуються роботи, які за тематикою легко залучити до попередніх серій. Відбувається також підміна понять «тематика» та «жанр». Серія «Пейзажі», яка, по суті, є жан-

ром, дублюється в наступних серіях, які також є пейзажними, але вже правильно визначаються за темою. Визначення серії «Фігурні» стосується не теми, а виду композиції. Але Аріадна Труш правильно визначає окремі великі теми. Йдеться, в першу чергу, про зимові пейзажі, мотиви зі сосною, пнями, квітами, кладовищами, копицями (луги й поля), вакаційні краєвиди (єгипетські, кримські). Назва серії С. IX «Єгипетські» неточна, оскільки об'єднує роботи на єгипетсько-палестинську тему. Укладаючи список, дочка використовує тільки наявні в її спадку роботи, що становить не більше 10% відносно загальної кількості творів. Тому значні тематичні напрямки, зокрема італійські мотиви, в тому списку не утворюють окремого розділу.

Дослідники, які найбільш послідовно і фахово аналізують творчість Труша, такі як Я. Нановський, Г. Островський, М. Гудзович та ін., не дають чіткої кваліфікації, торкаючись тематики творів митця.

Труш у своїй творчості надзвичайно послідовний у виборі теми. Одними з основних напрямків серед Трушевих тем пейзажного жанру є твори, виконані під час його подорожей, а також картини, написані пізніше за їх мотивами. У першу чергу до цієї категорії слід віднести роботи з італійської, єгипетсько-палестинської, кримської подорожей. За ознаками творчих вакацій також до цієї категорії слід додати твори, написані на Наддніпрянській Україні. Поширеними темами в його творчості є пейзажні мотиви з сосною, пнями, квітами, цвинтарі, млини і вітряки, парки Львова. Тематичний напрямок, такий як галицькі краєвиди, має декілька розвинутих підтем: село, поле, копиці сіна, ставки й озера, урвища. У творчому доробку митця трапляються поодинокі сюжети, які художник повторює в авторських репліках, проте не складає в окрему сюжетну лінію («Talsee», к. о., 28 x 41, приватна збірка Михайла Марковича, Німеччина) [9, s. 145, il. 71].

У побутовому жанрі простежуються два напрямки, дві підтеми в сюжетах. Перша — великодні та різдвяні свята, гуцульські обряди («Йордан на Гуцульщині», НМ у Львові, к. о., 37 x 42; «Похорон на Гуцульщині», НМ у Львові, к. о., 37 x 42), друга — життя й доля селянської родини («Сільський господар», 1933 р., НМ у Львові, дикта, о., 65 x 102; «Сільський хлопчина», 1929 р., НМ у Львові, к. о., 48 x 33,5).

Табл. 2

Нумерація серії	Назва розділу	Кількість зазначених творів
С. I	Портрети	33
С. II	Фігурні	24
С. III	Пейзажі	55
С. IV	Зимові пейзажі	29
С. V	Квіти	168
С. VI	Самотня сосна	12
С. VII	Життя пнів	57
С. VIII	Кримські	10
С. IX	Єгипетські	31
С. X	Єврейські кладовища	30
С. XI	Луги і поля	33
С. XII	Різні	89
		Разом: 538

У портретному жанрі також виділяються певні образи, над якими Труш працює тривалий час, а тому за цими ознаками можна визначити й окремі портретні теми. Перша портретна тема, над якою Труш працює цілеспрямовано і послідовно, починаючи з 1900 р. за завданням Наукового товариства імені Шевченка і продовжуючи в наступні роки самостійно, — це портрети видатних діячів української науки та культури. Другий портретний напрямок — створення галереї образів Івана Франка (з 1897 р., часу написання першої картини). Художник створює близько десяти портретів Івана Франка, більшість із яких — прижиттєві. На сьогодні відомі вісім портретів письменника, які зберігаються у НМ у Львові, Львівському літературно-меморіальному музеї Івана Франка, Національному музеї України та Закарпатському обласному художньому музеї імені Й. Бокшая. Саме в останньому музеї під час сучасного дослідження було віднайдено у фондах невідомий портрет Франка пензля І. Труша («Портрет І. Франка», полотно здубльоване на фанеру, о., 91,5 x 72). Також можна виділити окрему портретну Трушеву тему,

яка має особистий характер, — це образи його дружини Аріадни Труш (Драгоманової) та дітей («Портрет дружини Аріадни», НМ у Львові, к. о., 46 x 38; «Портрет дружини», 1904 р., НМ у Львові, к. о., 54 x 42). Деякі портрети художник виконує двічі-тричі (портрети М. Драгоманова, Т. Шевченка, Лесі Українки, Р. Бубера, Щасного-Сельського, М. Грушевського та ін.), але виділити їх в окремий тематичний напрямок не можливо через відсутність послідовності у мотивації автора.

Існують теми, які з'являються у творах Труша рідко, випадково. Це львівські урбаністичні мотиви («Монастир св. Войцеха. Львів», НМ у Львові, к. о., 73,5 x 100) або підльвівські краєвиди («Холм слави», приватна збірка, к. о., 22 x 28; «Над урвищем», 1910-ті рр., приватна збірка, п. о., 56,8 x 68,7), полотна зі стафажними свійськими тваринами («Телятко біля стіжка», НМ у Львові, к. о., 21 x 26,5; «Заблукані кози», 1930-ті рр., НМ у Львові, к. о., 91 x 70), пейзажі з видами озер та ставків.

Визначення живописних циклів

За визначенням дослідників творчості художника й самого Труша опрацювання окремих сюжетних ліній у живописних роботах складає тематичні цикли. Назви циклів згадуються ще в довоєнній пресі: «Виставлені ним (Трушем) цикли несамовито трагічні. Це «Пні» і «Кладовища» [6, с. 21]. Марія Каляс згадує про цикл квітів, а В. Козицький — про цикл «Луги і поля» [6, с. 21]. Я. Нановський на сторінках своєї монографії попри висвітлення творчої біографії згадує про роботу художника над циклами на тому чи іншому етапі життя [1, с. 57, 58, 61, 62, 65, 67]. Дослідник зараховує до циклів твори художника за окремими опрацьованими темами, які саме за змістом сюжетів мають назви: «Про самоту», «Луги і поля», «Життя пнів», «В обіймах снігу», «Єврейське кладовище», «Наше життя». Я. Нановський не називає самостійно цикли, а використовує авторські назви. Труш у автобіографічній статті згадує про них: «Етюди з природи були для мене відпочинком після гнітючої праці над портретами і з ними спорідненими всякими кічами, були вікном в моє художнє майбутнє, і початком планів на задумані мої твори. Значна їх частина була призначена як підготовка до творів у формі циклів: «В обіймах снігу», «Про самоту», «Луги і поля», «Квіти», «З життя пнів» і на

селянських мотивах основний цикл «Наше життя» [8]. При порівнянні циклів, визначених у Я. Нановського та І. Труша, помітно, що вони збігаються тільки частково. Дослідник пише про тему квітів у творчості митця, але не виокремлює її в цикл, на відміну від самого автора. У той час Труш нічого не пише про цикл «Єврейське кладовище». У даному випадку слід було би довіритися авторові й залишити його список. Художник визначає цикли за критеріями, для яких дуже важливий творчий початок. У його лексиконі «етюди з природи» і «кічі» далекі один від одного поняття, навіть протилежні. Одними він вимушений заробляти на життя, інші є вікном у його художнє майбутнє. Тому одним з основних критеріїв у визначенні Трушевих циклів є їх творче спрямування. Але цього замало, щоби знайти різницю між серіями, які теж об'єднуються за творчими темами й циклами та, на перший погляд, складаються за тими самими критеріями. Відмінність циклу від серії полягає в його завершеності, в реалізації задуму автора, який саме образотворчими засобами намагається його донести, зафіксувати й передати глядачеві. У кожному із згаданих творчих тематичних циклів Труш прагнув передати свої почуття, думки, високу філософію, основу на його світогляді. Якщо враховувати ці критерії, можна знайти різницю між серіями й визначити цикли. Під цю оцінку потрапляє й цикл «Єврейське кладовище», яке не «забуває» І. Труш лише тому, що він пише статтю-автобіографію в радянський час. Чи зі страху, чи з певних політичних міркувань, митець просто впевнений, що нову владу ця тема не зацікавить.

Трапляються й інші версії класифікації циклів. Оксана Біла, куратор ювілейної виставки Івана Труша до 140-річчя від дня народження художника, що відбулася у грудні-лютому 2008—2009 рр. у Національному музеї у Львові ім. А. Шептицького, окремі роботи віднесла до циклу «З життя пнів та дерев». Цю назву Я. Нановський не визначає і Труш, підсумовуючи свою творчість у 1940 р., не називає її. Зрозуміло, що у визначенні куратора є своя логіка. Такий цикл за темою і змістом мав би залучати ще три — «В обіймах снігу», «Про самоту», «З життя пнів». Відмінність згаданих циклів полягає в тому, що їх головним героєм є дерево, його життя і смерть. Але в цьому випадку не слід заперечувати Трушеві назви, а об'єднати три цикли в

один мегацикл, який, по-суті, є великою змістовно-монументальною живописною трилогією. Якщо не робити об'єднання трьох згаданих циклів в один, то постає питання, які твори й за якими критеріями мають увійти, за версією О. Білої, до циклу «З життя пнів і дерев». Жодних пояснень та наукових обґрунтувань з цього питання досі не було.

Пояснення ідейно-змістовного наповнення кожного з Трушевих циклів потребує й вимагає детального окремого аналізу. У цьому дослідженні суттєвим фундаментом може бути попередня класифікація тематичних циклів. Враховуючи, в першу чергу, думку самого Труша, а також науковий аналіз одного з найкращих дослідників творчості художника Я. Нановського та інших мистецтвознавців, не відкидаючи жодної з версій при їх незначній розбіжності, можна укласти список циклів і найважливіших серій, над якими працював митець (табл. 3).

До переліку тематичних циклів за нашою класифікацією слід долучити підтеми, які в окремих випадках займають дві позиції («Наше життя», «Луги і поля», «Про самоту», «В обіймах снігу»). Такий поділ робимо з урахуванням мотивації автора за сюжетом та змістом.

Один із найбільших циклів «Квіти» можна поділити на окремі розділи винятково за мотивами робіт й урахуванням значної чисельності кожної підтеми. Як видно зі списку циклів, переважна більшість, за винятком одного («Наше життя»), стосується пейзажного жанру.

Якщо цикли визначаються за критеріями змісту авторської вибірковості, оснований на логічно-чуттєвій мотивації й безпосередньо самій темі, то у визначенні серій враховуються дещо інші параметри. Наступні великі тематичні напрямки, над якими працює художник, можуть визначатись за декількома критеріями. Перший — це тема робіт, за цим відбором є збіг із циклами. Другий — це мотивація, в основі якої є передача враження; цей критерій лежить у площині чуттєвого сприйняття. Більшість дослідників творчості Труша визначають як серії роботи з його творчих подорожей, з чим важко не погодитись. Отже, наступним критерієм у відборі творів до окремої серії слід визначити час і місце створення роботи. На перший погляд, у такому підході до питання виникає небезпека дублювання понять теми і місця написання твору. Так, кримська тема автоматично

Табл. 3.

№ п/п	Мегацикл	Тематичний цикл	Підтеми циклу
1	З життя дерев та пнів	Про самоту	Самота удвох
2		В обіймах снігу	Кущик сосни
3		З життя пнів	
4		Квіти	Настурції, братчики, маки, хризантеми, іриси, гвоздики, флокси, тощо
5		Луги і поля	Копиці сіна
6		Єврейське кладовище	
7		Наше життя	Великодні, різдвяні свята, гуцульські обряди. Життя і доля селянської родини

збігається з місцем написання. Однак, слід врахувати особливості творчості художника, який протягом життя повертався до створених у попередні роки тем, повторював сюжети в численних авторських репліках, постійно вдосконалюючи композицію, змінюючи формат, а також штучно примітивно штампуючи, як він сам зазначав, «продукуючи» образки. Аналогічні роботи, які не збігаються за місцем і часом написання, все одно варто долучати до тієї чи іншої серії, за належністю до певної теми. Художник при їх написанні неодмінно використовує першоджерело — натурний етюд, який відповідає критеріям серії, або авторську світліну, зроблену в тій місдині. Отже, серії, які створив Іван Труш, можна визначати за наступними критеріями:

- тема твору;
- завдання (передача враження);
- місце написання картини;
- час створення полотна.

У даному випадку не враховуємо критерію чисельності творів на одну тему, бо він не є визначальним.

У згаданій ювілейній виставці Івана Труша до 140-річчя від дня народження художника (НМ у Львові, 2008—2009 рр.) куратор виставки О. Біла подала класифікацію робіт, де, крім циклів, зазначені також і серії. Критерії музейного визначення серій аналогічні із критеріями попередніх дослідників. На відміну від інших версій, до назв окремих робіт, експонованих на виставці, було дописано — «із серії «Краєвиди Галичини»». Цей термін простежується в дослідженнях творчості Труша, але винятково в контексті теми творів. Постає питання, чи слід було виділяти в окрему серію роботи з галицькими пейзажами. Якщо використовувати визначені в нашому дослідженні критерії дефініції серії у творчості

Труша, то «Краєвиди Галичини» відповідають темі, яка випливає зі самої назви, місцю написання картин (Галичина). Стосовно часу створення полотен, то в запропонованому варіанті О. Білої він не визначений. Галицькі пейзажі Труш малює протягом усього життя. Чи потрібно всі краєвиди, створені на рідних теренах митця, зараховувати до окремого розділу? Більше того, цикли «Про самоту», «Луги і поля», «Життя пнів», «В обіймах снігу», «Єврейське кладовище», «Квіти», які визначили сам Труш та більшість дослідників, безпосередньо належать до теми галицьких краєвидів, але в кожному згаданому випадку художник ставив перед собою окремі відмінні завдання. Поняття серії «Галицькі краєвиди» є розмитим, неконкретним, стосується більше теми й, на нашу думку, не є раціональним для застосування в теорії та історії мистецтвознавства.

З урахуванням зазначених критеріїв класифікації мистецької спадщини І. Труша слід виокремити наступні серії:

- 1) «Наддніпряньська Україна» (твори, написані в 1900—1904 рр., їх авторські репліки);
- 2) «Кримська» (твори, написані в 1900—1904 рр., їх авторські репліки);
- 3) «Італійська» (твори, написані в 1902 р., 1908 р., їх авторські репліки);
- 4) «Єгипетсько-Палестинська» (твори, написані в 1912 р., їх авторські репліки).

Основним чинником, характерним для всіх серій, є тема подорожей художника. Було б доцільно виокремити твори Труша в серію, до якої би увійшли роботи з хорватських подорожей, які створив художник на початку ХХ ст. Перша творча вакація на хорватське, а, точніше, — на узбережжя Кварнерської затоки до Ловран та Абаці (сучасне хорватське міс-

то Опатія), відбулася 1901 р. Але в науковому обігу з чіткою атрибуцією «хорватських» творів дуже мало, або вони через останній чинник (атрибуцію) помилково зараховуються до італійської серії.

Кожна з серій має свої підтеми. Серія «Наддніпряньська Україна» має окремі відносно великі розділи: Дніпро, види Києва, могила Тараса Шевченка; серія «Кримська»: кипариси, кримський берег, скелі, мис Фіолент, Балаклава та Генуезька фортеця. Зі самої назви — серія «Єгипетсько-Палестинська» — впливає поняття двох підтем: каїрської та палестинської. «Італійська» серія складається з двох розділів: римської та венеційської. У свою чергу, підтеми з двох серій («Італійська», «Єгипетсько-Палестинська») мають свою структуру. Римську підтему італійської серії складають твори з мотивами «Вія Аппія» та інші. До венеційської підтеми італійської серії належать полотна з мотивами Венеції та видами острова Лідо.

Проведений аналіз тематичної спрямованості в живописі Івана Труша, зазначені аргументи дають змогу виокремити в мистецькій спадщині художника чотири великі тематичні серії та сім циклів, три з яких утворюють окремий мегацикл.

1. Нановський Я. Іван Труш / Нановський Я. — К. : Мистецтво, 1967. — 88 с., іл.
2. Нельговський Ю.П. Українське мистецтво / Ю.П. Нельговський, Д.В. Степовик, Л.Г. Членова — К. : Радянська школа, 1976. — 134 с., іл.

3. Рудницький М. Венеціанський дебют / М. Рудницький // Жовтень. — 1965. — № 4. — С. 81—84.
4. Список картин Івана Труша / укладено Аріадною Труш 1958 р. // Національний музей у Львові. — Архів Труша. — Од. зб. 54888/210. — 38 арк.
5. Степовик Д. Чутливе слово художника / Д. Степовик // Всесвіт. — 1989. — № 4. — С. 101—104.
6. Труш Іван. Збірник матеріалів наукових конференцій, присвячених 100-річчю від дня народження. — Львів, 1972. — 138 с.
7. Труш І. З малярської робітні. Як постає образ / І. Труш // Будучність. — 1899. — Ч. IV.
8. Труш І. Творчий шлях художника / І. Труш // Література і мистецтво. — Львів. — 1940. — № 2. — С. 44.
9. Basanez T. Ivan Trush ein europaischer Maler aus der Ukraine / T. Basanez. — Duren, 1997. — 183 s.

Yuri Yamash

ON IVAN TRUSH GENRE PALETTE

In the article author brings definitions and concretizations as for genres of Ivan Trush' paintings as well as exacted list of thematic cycles and series that form the artist's creative work.

Keywords: painting by Ivan Trush, genres, cycles, series.

Юрій Ямаш

ЖАНРОВАЯ ПАЛИТРА ИВАНА ТРУША

В статье автор определяет и конкретизирует жанры, в которых работал художник Иван Труш, а также уточняет перечень тематических циклов и серий в его творчестве.

Ключевые слова: живопись И. Труша, жанры, циклы, серии.